

Informacja dotycząca zabiegu implantacji sztucznego rozrusznika serca.

Szanowny Pacjencie,

Układ bodźco-przewodzący serca – czyli struktura w sercu odpowiedzialna za powstawanie i prawidłowy przepływ impulsów elektrycznych uległ u Pana / Pani uszkodzeniu.

Mogło to zostać spowodowane bardzo wieloma czynnikami. Do najczęstszych należą: choroba wieńcowa, tzw kardiomiopatie, choroby układowe oraz zmiany zwyrodnieniowe wynikające ze starzenia się organizmu.

Jeżeli w przebiegu choroby dochodzi do zawrotów głowy, omdleń, utrat przytomności, a w badaniach dodatkowych – ekg lub ekg 24 godzinne tzw „Holter” zarejestruje się wolną pracę serca lub inne istotne zaburzenia w pracy serca – to jedyną metodą leczenia tej choroby jest implantacja sztucznego rozrusznika/stymulatora serca.

W zależności od rodzaju choroby – dobiera się odpowiedni typ stymulatora i elektrod. Należy podkreślić, że ilość elektrod **NIE** jest wyznacznikiem jakości urządzenia które się zakłada. To znaczy – nie można powiedzieć że stymulator z jedną elektrodą jest gorszy od tego z dwiema lub trzema elektrodami. W niektórych chorobach - na przykład utrwalone migotanie przedsionków – jedyną możliwością jest założenie tylko jednej elektrody.

W chwili obecnej w naszej Klinice dostępne są stymulatory najnowszej generacji, posiadające wszystkie atesty europejskie oraz polskie. Do zabiegu używane są **WYŁĄCZNIE** nowe, fabrycznie zapakowane urządzenia. Można nawet powiedzieć – że nie ma żadnych różnic w jakości urządzeń, które zakładamy do innych krajów Unii Europejskiej.

Są różne rodzaje stymulatorów, roniące się dodatkowymi funkcjami – które mogą poprawiać jakość Państwa życia – ale **nie można powiedzieć** że są stymulatory „lepsze lub gorsze”. Każdy typ stymulatora jest optymalny dla danej choroby, tak aby jak najdoskonalej mógł zastąpić uszkodzone struktury serca. O doborze odpowiedniego stymulatora decyduje lekarz kwalifikujący lub wykonujący zabieg. Wszystkie stymulatory – to urządzenia praktycznie niezawodne – o bardzo niskim ryzyku awarii.

Zabieg wykonywany jest w znieczuleniu miejscowym, pod kontrolą obrazu rentgenowskiego, najczęściej przez nakłucie żyły podobojczykowej. Wprowadzana jest jedną, dwie lub w szczególnych wskazaniach trzy elektrody do serca. Elektrody umieszcza się w odpowiednim miejscu w sercu.

W zależności od lokalizacji elektrody – mogą być użyte tzw „pasywne” lub „aktywne” – wkręcane elektrody. Stymulator po połączeniu z elektrodą umieszczany jest pod skórą, najczęściej pod lewym obojczykiem. Cały zabieg trwa ok. 60-90 minut.

Zabieg implantacji stymulatora serca jest zabiegiem bezpiecznym, ale sporadycznie mogą wystąpić powikłania.

Do głównych powikłań należą:

- 1. dyslokacja elektrody wewnątrzsercowej** - ryzyko od 1% do 5% zabiegów – nie powoduje to zagrożenia życia, ale wymaga powtórnego zabiegu umieszczania elektrody w sercu.
- 2. tzw: odma opłucnowa** – ryzyko ok. 1,5% zabiegów – związana z nakłuwaniem żyły podobojczykowej – wymaga ona założenia 3-5 dniowego drenażu do płuca – nie pozostawiającego trwałego uszkodzenia płuca.
- 3. krwiak w łożu stymulatora** – ryzyko ok. 2% - problem częsty u osób na stałe przyjmujących leczenia przeciw zakrzepowe (Acenocumarol, Sintrom, Syncumar) – np. osoby ze sztucznymi zastawkami serca. Krwiak ten wymaga czasami rewizji chirurgicznej.
- 4 ropienie w łożu stymulatora** – ryzyko ok 0,5% - bardzo rzadkie powikłanie, ale najczęściej wymaga usunięcia stymulatora z zakażonej strony i założenia nowego rozrusznika po przeciwnej stronie..
- 5. martwica skóry** – ryzyko ok. 0,25% - u osób bardzo szczupłych – wymaga powtórnego zabiegu i przemieszczenia rozrusznika w inne miejsce.
- 6. bóle w okolicy stymulatora i barku** – ryzyko poniżej 0,1%
- 7. perforacja (przebicie) serca** – bardzo rzadko – poniżej 0,1%. Powikłanie to wymaga interwencji chirurgicznej

Bardzo rzadko w różnym okresie po implantacji stymulatora okazuje się, że z powodu postępu choroby serca wymagane jest założenie innego rodzaju stymulatora. Wówczas, może być konieczne „doszczepienie” nowej elektrody serca. Stymulator wymaga okresowej kontroli – wg zaleceń lekarza, w wyspecjalizowanej Poradni. Współczesne stymulatory nie powodują praktycznie żadnych ograniczeń w codziennym życiu i można korzystać z większości urządzeń elektronicznych.

Osoby ze stymulatorem nie powinny: używać spawarek elektrycznych, pracować w stacjach transformatorowych, przy dużych polach elektromagnetycznych (fabryka telewizorów, linie wysokiego napięcia).

O istotnych ograniczeniach związanych ze stymulatorem, zostaną Państwo poinformowani po zabiegu oraz można się zapoznać z broszurką „Informacja dla pacjenta ze stymulatorem serca”, którą otrzymacie Państwo po zabiegu.

Ja niżej podpisany wyrażam zgodę na implantację stymulatora serca

.....